

Hyrdebrev til søndag den 17. oktober 2021

De nordiske biskoppers hyrdebrev til indledning af den synodale proces i bispedømmerne.

Kære brødre og søstre,

Denne søndag indledes en proces af skelnen og bedømmelse, der vil involvere alle katolikker. “Pave Frans”, får vi at vide, “opfordrer hele Kirken til at spørge sig selv angående synodalitet” (1). Begrebet ‘synodalitet’ har fået megen opmærksomhed de senere år. Det bruges til at tilskynde til initiativer, som indgyder håb hos nogle og ængstelse hos andre. Hvad betyder ordet? Det græske ord er sammensat af to dele. Præfikset *syn-* [συν] er en præposition som betyder ‘med’ eller ‘sammen med’. Vi genkender det fra et velkendt ord som ‘sympati’, en åbenhed over for at bære andres smerte sammen med dem. Navneordet *hodos* [ὁδος] betyder ‘en vej’. En *synodos* er altså ‘en vej som gås sammen’. Det står for fællesskab undervejs mod et fælles mål. Det er ikke nogen særlig dyd bare at være på vej: det skal også føre os et sted hen. Vi er nødt til at vide, hvor vi skal hen.

For os kristne har det ydmyge hverdagsord ‘vej’ righoldige associationer. Jesu første disciple omtalte Kirken ganske enkelt som ‘Vejen’, og således omtalte andre den også. I slutningen af Apostlenes Gerninger, da Paulus præsenterede sit plettede cv for den skare, som var forsamlet i Jerusalem, bekendte han, at han inden mødet med den Opstandne Kristus havde “forfulgt denne Vej med død og drab, både mænd og kvinder fik jeg anholdt og sat i fængsel” (ApG 22,4). Kristne blev opfattet som en ganske lille gruppe, der fulgte en helt anden vej end de fleste andre. Dette blev anset for en farlig provokation.

I frelseshistorien dukker billedet af denne vej op igen og igen. Opfordringen til Abraham begyndte med kaldet til at drage “til det land, som jeg viser dig” (1 Mos 12,1). Abraham modtog ikke et kort med en optegnet destination og blev ikke bedt om selv at finde vej derhen. Vejen, han skulle følge, blev åbenbaret for ham, mens han rejste. Det samme skete århundreder senere for de vise mænd, der skridt for skridt blev ledt hen for at ære vor inkarnerede Herres herlighed (Matt 2,1 ff.). At vandre er præget af menneskeligt mod og indsats. Men målets afgrænsning beror på en åbenbaring.

I Det gamle Testamente er ‘vejen’ frem for alt vejen til Det forjættede Land. Den tilbagelagte tid fra landflygtigheden. I Det nye Testamente peger ‘vejen’ hen imod en person, Herren Jesus Kristus. Han er derfor den sande ledestjerne for vort livs kompas. Men det er ikke det eneste: Kristus forbliver ikke adskilt fra os som et fjernt mål for vor åndelige længsel. Han kalder os til at blive ét med ham. Derfor siger han: “Jeg er vejen” (Joh 14,6). Den synodalitet, der betyder mest, er at være på vej i enhed med Kristus, når vi forsøger at være tro mod hans lære og eksempel, og opmærksomme på, at “den, der siger, at han bliver i ham, skylder også selv at leve sådan, som han levede” (1 Joh 2,6). Ligesom Kristus må vi lære at elske og tjene “indtil det sidste” (Joh 13,1), ydmyge os selv og forblive “lydig indtil døden” (Fil 2,8).

Kirkens enorme skønhed viser sig, når de kristne åbenlyst, troværdigt og sammen går ad denne vej, Kristus anviste os; når vi, med Den tredje Eukaristiske bønns pragtfulde ord, bliver en forsamling “på dens pilgrimsgang på jorden”, faste i troen og i indbyrdes kærlighed, ét med vore hyrder, glade på vej mod vort himmelske fædreland, hvor vi til sidst skal se Vor Herre “som Han er”, og hvor Gud i al evighed “kan være alt i alle” (1 Kor 15,28).

Hvor er vi nu henne i dette vort fælles initiativ med fokus på Kristus? Hvad vanskeliggør det? Hvad nærer det? Disse spørgsmål er kernen i vor synodale skelnen.

For at skærpe vore tanker og tilskynde vort ønske har Den hellige Fader betroet hele Kirken en vidunderlig bøn, *Adsumus* (2). Dens rødder går tilbage til det 6. århundrede. En udgave af denne bøn blev reciteret af koncilsfædrene før hver session under 2. Vatikankoncil. Her er bønnen:

*Vi står foran dig, Helligånd,
mens vi samles i dit navn,
med dig alene til at vejlede os.
Føl dig hjemme i vore hjerter.
Lær os vejen, vi skal gå, og hvordan vi skal følge den.
Vi er svage og syndige; lad os ikke fremme splid.
Lad ikke uvidenhed føre os ad den forkerte vej
eller ensidighed påvirke vore handlinger.
Lad os i dig finde vor enhed,
så vi sammen kan rejse mod det evige liv
og ikke må afvige fra sandhedens og retsindighedens vej.
Alt dette beder vi dig om, du,
som virker alle steder og til alle tider,
i fællesskab med Faderen og Sønnen,
nu og i al evighed.
Amen.*

Et program ligger foran os: at være Helligåndens templer, så Kirken må blive et værdigt tabernakel, en værdig bolig, for Guds strålende og frelsende nærvær; at have vort blik fast rettet mod det, vi er kaldede til at nå - enheden med Gud i de helliges samfund til evigt liv; at følge vejen, der vil lede os mod helliggørelse, altid ihukommende vore egne tilbøjeligheder, syndere som vi er, til at forårsage ondt og splittelse, og således bede Herren om at omvende os; at elske sandheden og sætte den før enhver tanke om status og bekvemmelighed; at søge vor enhed i Kristus, ikke i noget eller nogen anden, at sætte vor lid til ham, som har lovet at være med os "indtil verdens ende" (Matt 28,20).

Det er let at formulere idéer om, hvad andre skal gøre for at være i overensstemmelse med Kristi kald gennem Kirken; at fokusere på mennesker, strukturer og vaner, der irriterer os og forekommer os unyttige. Det gør vi alle sammen hele tiden. Men det er ikke måden at engagere sig i den synodale proces. Hver af os må snarere spørge os selv: Hvordan opbygger jeg Kirken i næstekærlighed og enhed? Er jeg tro mod Kristi bud? Bliver jeg genkendt af andre som Jesu discipel? Former evangeliet mit liv og mine relationer? Er jeg en brobygger, eller lukker jeg døre? Den hellige moder Teresa af Calcutta blev engang spurgt om, hvad der skulle ændres i Kirken. Hun svarede resolut: "Jeg er nødt til at ændre mig selv" og kiggede herefter stift på udsøgeren og tilføjede så (med en smil, må vi forestille os): "men også du" (3). Hvis vi lader os omvende og sammen forandrer os, vil den vej, vi deler, være en lykkelig og frugtbar vej. Vi skal ikke følge den fodslæbende, men fulde af iver og med hjerterne svulmende af Kristi kærlighed.

Lad os derfor, brødre og søstre, bruge denne anledning til at uddybe vor tro, styrke vort håb og gøre vor kærlighed virksom. Tertullian, der skrev i begyndelsen af det 3. århundrede, fortæller os, at hedningerne kiggede på de kristne og udbrød i vantro: "Se hvordan de elsker hinanden!" (4) Måtte vi tilskyndes til at leve sådan: at gøre Guds kærlighed synlig. Det er vort fremmeste apostolat. Vor tro kan ikke reduceres til en model for et perfekt samfund af retfærdighed og fred, til at være et katalog med overbevisende svar på livets svære spørgsmål: vor tro handler om livet forvandlet i Kristus, forløst fra syndens rige, hvis løn er død, et liv oplyst af opstandelsens håb.

På grund af Kirkens ringe størrelse i de nordiske lande er synodalitetens mekanismer os allerede velkendte, og vi værdsætter dem. Det er indlysende for os i dagligdagen, at vi må bære, opretholde og tilskynde (og nogle gange, i næstekærlighed, korrigere) hinanden under vor jordiske pilgrimsfærd. Som en hjælp for os til at gøre yderligere fremskridt, har Den hellige Stol stillet forskellige ressourcer til rådighed på hjemmesiden www.synod.va. Det kan være en inspirationskilde for jer. Men for at vi alle må blive fuldt engageret i denne proces, således som Den hellige Fader ønsker, er det op til enhver af os igen at agte på det kald, som vejen begyndte med: "Omvend jer og

tro på evangeliet” (1,15). Det er synodalitetens præmis. For, som vi læser i Didaché, en apostolsk tekst: “Der er to veje: én til livet og én til døden, og der er stor forskel mellem de to veje” (5). Det gælder om at se, hvilken er hvilken. Det gælder om at vælge rigtigt, så andre også får mulighed for at vælge livet, og ikke sidde i mørket i dødens skygge (jf Luk 1,79). Lad os, mens vi binder op om os og gør os rede, nedkalde velsignelse fra Kristi, vor vej, vor sandhed og vort liv for hinanden. Og lad os følge ham, Lammet som er vor Hyrde, uanset hvorhen han går (jf Åb 7,17.14,4).

+*Czeslaw Kozon, biskop af København, formand*

+*Anders kardinal Arborelius, OCD, biskop af Stockholm, næstformand*

+*Bernt Eidsvig, Can. Reg, biskop af Oslo*

+*David Tencer, OFM Cap, biskop af Reykjavik*

+*Berislav Grgic, biskop-prælat af Tromsø*

+*Erik Varden O.C.S.O., biskop-prælat af Trondheim*

+*Peter Bürcher, biskop em. af Reykjavik*

Marco Pasinato, administrator for bispedømmet Helsinki

---

(1) Disse ord udgør overskriften på den officielle Vatikanets hjemmeside www.synod.va.

(2) www.synod.va/en/documents/adsumus.html

(3) En hændelse citeret i pave Benedikt XVI's tale i Freiburg den 25. september 2011.

(4) Apologeticus 39.7.

(5) Didaché 1.1.